

درباره نگاه‌های رایج در این حوزه دعوت می‌کند. «پلاتوی نمایشی شعار سال» نیز با طرح موقعیت‌های نمایشی، فاصله میان شعارهای رسانه‌ای و واقعیت‌های عرصه تولید را برجسته کرده و پرسش‌هایی جدی درباره موانع تحقق آنها مطرح می‌کند. در بخش «شرکت آقای مدیر»، اصلاح الگوی مصرف از نگاه رفتارهای مدیریتی روایت می‌شود. در اینجا تضاد میان گفتار و کردار مدیران، دستمایه طنز قرار می‌گیرد؛ موقعیت‌هایی که شنونده هم در زندگی روزمره با آنها روبه‌رو

شده است. «سوپرمارکت شهرفرنگ» با تمرکز بر مسأله قاچاق، نشان می‌دهد این پدیده چگونه می‌تواند حتی در ساده‌ترین خریدهای روزانه حضور داشته باشد و بر اقتصاد و فرهنگ مصرف تأثیر بگذارد. همچنین آیتیم‌هایی مانند «هماندار خوش اخلاق» با محوریت مسائل زیست محیطی و «فروشنده تلفنی» با تمرکز بر حمایت از تولید داخلی، تلاش می‌کنند انتخاب‌های فردی و سبک زندگی مخاطبان را در بستری طنزآلود به چالش بکشند. در کنار اینها، آیتیم «دردرسهای

رادیو اقتصاد رقم بزند و فضایی معنوی اما مرتبط با دغدغه‌های حرفه‌ای آنان ایجاد کند.

روایت نیایش به زبان موسیقی

محمدحسن ارجمندی فر، مدیر گروه تاملین رادیوآوا، در تشریح برنامه اذانگاہی ظهر این شبکه با عنوان «آوای باران» بیان کرد: این برنامه با بهره‌گیری از ظرفیت‌های موسیقی اصیل ایرانی و ادبیات عرفانی، فضایی متفاوت و روح‌نواز را برای مخاطبان در ساعات منتہی به اذان ظهر فراهم کرده است. وی با اشاره به ساختار ویژه برنامه توضیح داد: آرم برنامه آوای باران با هنرمندی سه خواننده کشورمان مصطفی راغب، محمد حشمتی و بهنام بانی و با دکلمه استاد مهدی اخوان ثالث و آواز نیایشی مصطفی راغب تولید شده است. پس از پخش آرم، برنامه با نیایش خوانی گوینده آغاز می‌شود و سپس به آواز سنتی با محتوای نیایشی - عرفانی پیوند می‌خورد. در ایام ماه مبارک رمضان، به جای تلاوت قرآن، آیات ابتدایی جزء مربوط به هر روز با صدای محمد جبریل به صورت ترتیل پخش و پس از آن، اذان ظهر به افق تهران طنین‌انداز می‌شود. بلافاصله بعد از اذان، دعای فرج و سپس دعای «یا علی و یا عظیم» قرائت خواهد شد و در پایان نیز با تصنیف یا آوازی عرفانی، برنامه به پایان می‌رسد.

بازطراحی اذان ظهر با نوستالژی پایتخت

علیرضا داوودی قائم مقام و مدیر گروه تاریخ و معارف رادیو تهران در تشریح رویکرد تولید برنامه اذانگاہی ظهر این شبکه توضیح داد: برنامه اذانگاہی در رادیو تهران براساس چهار اصل مهم طراحی و تولید می‌شود. اصل نخست، رعایت کامل قواعد و اصولی است که به طور معمول در برنامه‌های اذانگاہی وجود دارد و باید توسط همه بخش‌های رسانه به طور جامع رعایت شود. اصل دوم، توجه به نوآوری و خلاقیت است تا برنامه اذانگاہی فراتر از پخش صرف اذان یا مناجات باشد و با اشاره به آموزه‌های معنوی در لایه‌های عمیق‌تر، مخاطب را وارد فضایی روحی و آموزنده کند. سومین اصل به ارتباط میان حوزه اذانگاہی و مأموریت رادیو تهران بازمی‌گردد. از آنجا که رادیو تهران، رسانه‌ای مرتبط با پایتخت و مخاطبان تهرانی است، باید در برنامه از المان‌ها و نشانه‌های تهران استفاده شود تا مخاطب، اذان را با هویت پایتخت دریافت کند. مدیر گروه تاریخ و معارف رادیو تهران، چهارمین اصل را بهره‌گیری از نوستالژی و عناصر خاطره‌انگیز برای مخاطبان دانست و گفت: استفاده از صداها و نوستالژیک در پخش اذان و ادعیه که مخاطب با آنها ارتباط عاطفی و معنوی برقرار می‌کند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با در نظر گرفتن این چهار اصل، برنامه اذانگاہی ظهر رادیو تهران با بهره‌گیری از گزارش‌هایی درباره مساجد و اماکن نوستالژیک پایتخت، با زطراحی و بازمهندسی شده است.

دعای شفای بیماران در لحظات ناب اذان

علیرضا محمدنیا، مدیر پخش و نظارت شبکه رادیویی سلامت که مدیریت برنامه اذانگاہی ظهر این شبکه را نیز بر عهده دارد، در توصیف این برنامه گفت: «تا بی‌کران» عنوان برنامه‌ای است که در بخش اذان‌گاہی ظهور روی آنتن می‌رود و تهیه‌کنندگی آن را خانم نظمی و گویندگی را خانم قربانی بر عهده دارند. این برنامه در ماه رمضان تغییر رویکردی ویژه پیدا کرده و بخش‌های جدیدی به آن افزوده شده است. در ایام ماه رمضان، علاوه بر حفظ فضای معنوی پیشین برنامه که شامل ادعیه متناسب با این ماه مبارک می‌شود، نگاه ویژه‌ای به مساجد خواهد داشت. در این بخش، سراغ مساجدی می‌رویم که در ایام جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و به ویژه در اغتشاشات اخیر آسیب دیده‌اند. با متولیان این مساجد گفت‌وگو می‌کنیم و از برنامه‌ها و اتفاقاتی که قرار است در ماه رمضان در این اماکن رقم بخورد خواهیم گفت. بخش تازه دیگری که به برنامه اضافه شده، حضور گزارشگر رادیوسلامت در بیمارستان‌های مختلف شهر تهران است. این اقدام با همکاری گزارشگران افتخاری شبکه سلامت در شهرستان‌ها نیز اجرا خواهد شد.

انس با معبود در لحظات ناب اذان

امید خاوندزاده، مسئول هماهنگی پخش رادیونمایش، درباره ویژه‌برنامه اذانگاہی ظهر این شبکه اظهار کرد: برنامه «قامت خورشید» یکی از برنامه‌های آیینی رادیونمایش است که با هدف بهره‌مندی مخاطبان از فیوضات معنوی اذان طهر، به ویژه در ماه مبارک رمضان، تدارک دیده شده است. این برنامه با قالبی نظم‌ی و مدت زمان ۱۵ تا ۳۰ دقیقه، توسط همکاران واحد پخش آماده می‌شود و می‌کوشد فضایی روح‌نواز را در ساعات منتہی به اذان ظهر برای شنوندگان رقم بزند. در این برنامه، تلاوت آیاتی از کلام الله مجید با صدای قاریان برجسته همچون مرحوم شیخ راغب مصطفی غلوش و مرحوم محمد غفاری پخش می‌شود تا شنوندگان را برای لحظات ملکوتی اذان آماده سازد. پس از تلاوت، اذان ظهر به افق تهران با صدای اساتید بنامی مانند استاد محمدکاظم محمدزاده طنین‌انداز خواهد شد. در ایام ماه مبارک رمضان نیز دعای فرج و دعا‌های ویژه هر روز به ساختار برنامه افزوده می‌شود تا مخاطبان در این ماه عزیز، لحظاتی ناب از انس با معبود را تجربه کنند.

سریال بدون آن‌که به شعار مستقیم متوسل شود، مخاطب را به تأمل درباره انتخاب‌ها و پیامدهای آنها دعوت می‌کند.

تنوع ژانری؛ استراتژی هوشمندانه

قرارگرفتن اسباب زحمت و ساهر در کنار هم، از یک سیاست روشن حکایت دارد و این‌که پاسخگویی به سلیقه‌های متفاوت است. همه مخاطبان در شب‌های رمضان به دنبال یک نوع روایت نیستند. برخی ترجیح می‌دهند پس از یک روز روزه‌داری، با طنزی اجتماعی و موقعیت محور خستگی روزانه را از تن به در کنند و گروهی دیگر جذب روایت‌های معمایی و پرتعلیق می‌شوند که ذهن‌شان را به چالش بکشد. سیمافیلم با تولید این دواتر نشان داده است که به تک صدایی قانع نیست و می‌کوشد دامنه انتخاب مخاطب را گسترش دهد. این رویکرد می‌تواند به بازسازی اعتماد مخاطب به تولیدات مناسبتی کمک کند؛ اعتمادی که در سال‌های اخیر گاه دچار فراز و فرود شده است. از منظر فنی نیز هر دو سریال از استانداردها قابل قبولی برخوردارند؛ چه در کیفیت تصویربرداری و صدا، چه در طراحی صحنه و چه در مدیریت تولید. توجه به جزئیات نشان می‌دهد رمضان همچنان یکی از مهم‌ترین و پربین‌های تولید تلویزیونی به شمار می‌آید و سرمایه‌گذاری روی آن، به معنای تقویت پیوند رسانه و خانواده است. در نهایت، اسباب زحمت و ساهر دو تجربه متفاوتند که هر یک به شیوه خود با حال و هوای رمضان پیوند خورده‌اند؛ یکی با بلخند و نقد اجتماعی و دیگری با تعلیق و بازخوانی گذشته. این دوگانگی نه نشان دهنده پراکندگی، که نمایانگر بلوغ در برنامه‌ریزی تولید است. رمضان، ماه روایت‌های انسانی است و امسال، سیمافیلم کوشیده این روایت‌ها را در دو قالب متمایز اما مکمل به خانه‌های مردم بیاورد: تلاشی که اگر استمرار یابد، می‌تواند به تثبیت جایگاه سریال‌های رضمانی در حافظه جمعی نسل امروز بینجامد.

متفاوت نیروهای جوان، به برنامه طراوت و پویایی می‌بخشد. به اعتقاد او، این تلفیق تجربه و جوانی، باعث شده آیتیم‌ها هم از نظر هنری قابل اتکا باشند و هم با زبان امروز مخاطب ارتباط برقرار کنند. تهیه‌کننده شهرفرنگ در پایان تأکید می‌کند: هدف ما ارائه پیام‌های مستقیم و دستوری نیست. طنز نمایشی کمک می‌کند آینه‌ای روبه‌روی جامعه بگیریم؛ آینه‌ای که شاید تصویرش خنده‌دار باشد اما واقعیت‌های جدی و قابل تأملی را منعکس می‌کند.

پدرام» با پرداختن به موضوع فرزندآوری، نگاه‌های اغراق‌آمیز، نگرانی‌ها و کلیشه‌های اجتماعی را دستمایه طنز قرار داده و مخاطب را به بازنگری در قضاوت‌های رایج دعوت می‌کند. شاهرخ مهر یکی از نقاط قوت شهرفرنگ را بهره‌گیری همزمان از تجربه پیشکسوتان رادیو و انرژی نیروهای جوان می‌داند و می‌گوید: حضور هنرمندان باتجربه برای مایک سرمایه‌جدی است. این افراد علاوه بر مهارت در بازیگری صوتی، شناخت عمیقی از مخاطب رادیو دارند. در کنار آن، ایده‌های تازه و نگاه

درنگ

قاب کوچک در گفت‌وگو با تهیه‌کننده «نابغه‌های کوچک» اهداف و پیام‌های این انیمیشن را بررسی کرد

نابغه‌های کوچک؛ قصه‌هایی از خلاقیت واقعی کودکان

نشاط و ایجاد امید دیده‌ام و در کنار آن، سعی کردم پیام و هدف برنامه را به وجهی بسیار جذاب به بچه‌ها انتقال دهم. نجیب‌زاده در بیان رویکرد طراحی شخصیت‌ها و روابط خانوادگی توضیح داد: تلاش کردیم انتخاب کاراکترهای پسر و دختر به صورت متعادل در قصه حضور داشته باشند. نوع تعامل آنها با یکدیگر و طبیعتا با خانواده‌های‌شان و در مرحله بعد با محیط اجتماعی، منظر قرار گرفت. خصوصیات شخصیتی برای هر کدام از بچه‌ها به شکلی طراحی شده که کودک هنگام تماشای برنامه احساس کند این خصوصیت در خودش هم وجود دارد. نوع تعامل آنها با خانواده و در واقع آموزه‌های فرهنگی، ملی و اعتقادی بسیار مورد توجه ما بود. این‌که بچه‌ها کیان خانواده را بسیار محترم بشمارند و مناسبات گرم و صمیمی بین اعضای خانواده در قصه‌های ما موجود است.

سنگ بنای شکل‌گیری شخصیت کودک

وی کلیت فلسفه شخصیت‌پردازی را این‌گونه تشریح کرد: بچه‌ها باید شرایطی را پیدا کنند که شخصیت‌شان از درون خانواده شکل بگیرد، قوام یابد و بعد آن را در روابطش با همسالان خود، بزرگ‌تراها و محیط‌های اجتماعی گسترده‌تری که در آینده با آن روبه‌رو می‌شود، عملی کند. تمام تلاش ما این بود که احساس تعلق به خانواده بسیار مهم است و این خانواده است که سرشت و شخصیت کودک را می‌سازد. سپس در عرصه اجتماع ما تلاش کردیم طراحی را به شرایطی منطقی صورت دهیم تا بیننده از اقوام مختلف کشور به این نتیجه برسد که فرم و آن چیزی که به عنوان خانواده محوری و فرهنگ ملی و مذهبی ماست، بسیار مورد توجه قرار گرفته است.

نجیب‌زاده در بخشی دیگر به جزئیات فنی تولید و نرم‌افزارهای مورد استفاده اشاره کرد و گفت: در خصوص مسأله نرم‌افزاری، ما پروژه را با دو نرم‌افزار و در واقع با بهره‌برداری از مایا و تری‌دی مکس پیش بردیم. در طول تولید سعی کردیم از رنگ و فضاها در کنار جلوه‌های تصویری و افکتیو بهره زیادی ببریم. طبیعتا در طول کار و استفاده از بعضی نرم‌افزارها مشکلاتی ممکن است به وجود بیاید که با بهره‌گیری از تجربه نیروهای متخصص و با تجربه در این زمینه، سعی کردیم تا جای ممکن، شرایطی به وجود آوریم که از لحاظ بصری، مخاطب جذب برنامه شود؛ چه در بخش لی‌اوت و انیمیت، چه در رابطه با طراحی شخصیت‌ها و چه در رابطه با فضا‌های جذاب و شیرین. تمام توان ما را گذاشتیم تا کار قابل رقابت باشد و در حد خود و بضاعت خودش بتواند در جهت جذب بچه‌ها پیش برود. نجیب‌زاده در پاسخ به پرسشی درباره مبانی نظری و سند بالادستی پروژه اظهار داشت: در طراحی این پروژه، از همان ابتدا براساس سند تحول و محورهای دوازده‌گانه پیش رفتیم و در نوشتن فیلمنامه هم همین اصول را رعایت کردیم. ما در برنامه‌سازی خودمان، به عنوان رسانه که مسئولیت مشخصی داریم، سعی کردیم به مخاطبان و دیگر بخش‌های کشور بگوییم که کودکان ایرانی باهوش و با احساس هستند و اختراعات واقعی وثبت شده‌ای دارند.

وی در پایان با تقسیم‌بندی مسئولیت میان نهادهای مختلف گفت: کار اصلی ما در رسانه ملی، تولید برنامه است اما پس از پخش، نهادهای دیگر مانند وزارت آموزش و پرورش و مراکز علمی باید وارد عمل شوند و با راه‌اندازی کارگاه‌های عملی یا تولید محتوای آموزشی به پرورش بیشتر استعدادها کمک کنند. در این مجموعه، تمرکز ما مستقیم روی آموزش نبوده، بلکه نشان دادن دستاوردهای واقعی کودکان و تأثیر مثبت پرورش استعدادهاست. امیدواریم با معرفی این اختراعات، بستری برای شناسایی و شکوفایی استعداد‌های بیشتری در آینده فراهم شود.

انیمیشن نابغه‌های کوچک به کارگردانی روانبخش صادقی و تهیه‌کنندگی امید نجیب‌زاده، اثری است که با الهام از اختراعات واقعی کودکان ایرانی ساخته شده است.

داستان این پویانمایی در زائر علمی-تخیلی و آموزشی حول محور گروهی از کودکان نابغه می‌چرخد که با استفاده از هوش و خلاقیت خود، برای چالش‌های روزمره راه حل‌های ابتکاری و اختراعات کاربردی ارائه می‌دهند. روایت داستان بر پایه تعاملات خانوادگی و اجتماعی این کودکان و در فضایی رنگارنگ و جذاب پیش می‌رود. برای بررسی اهداف آموزشی این مجموعه، چگونگی اقتباس از داستان‌های واقعی و تأثیر آن در الگوسازی برای کودکان، با امید نجیب‌زاده گفت‌وگو کردیم تا از جزئیات تولید و پیام‌های از آنها بیشتر بدانیم.

امید نجیب‌زاده، تهیه‌کننده پویانمایی نابغه‌های کوچک درباره چگونگی شکل‌گیری ایده و طراحی شخصیت‌های این مجموعه گفت: پس از استخراج منابع توسط تیم تحقیق و نگارش و رسیدن به این نقطه که کدام یک از مجموعه داده‌های استخراج شده گنجایش قصه‌پردازی جذاب را دارند، سعی کردیم کاراکترهای دوست‌داشتنی را در طراحی و ساخت مدل سه بعدی مورد توجه قرار دهیم.

همزمان تلاش کردیم فضاهای رنگارنگ و چشم‌نوازی را طراحی کنیم. براساس همان منابع و با استناد به اختراعات واقعی و صورت‌گرفته توسط کودکان ۵ تا ۱۲ ساله، شخصیت‌های باورپذیری طراحی کردیم. ما عمدا شخصیت‌های ماورایی برای این نابغه‌های کوچک در نظر نگرفتیم. هدف اصلی این بود که کودک مخاطب برنامه بتواند با شخصیت‌ها همذات‌پنداری و از آنها الگوبرداری کند.

نجیب‌زاده پیرامون روند ساختارمند نگارش فیلمنامه ادامه داد: تمام فرایند نگارش، از مرحله خلاصه قصه تا مرحله نگارش نهایی فیلمنامه، براساس همین رویکرد طراحی و به نتیجه رسید. تلاش ما این بود که فضایی مهیakanیم تا مخاطب برنامه ابتدا جذب قصه شود، بعد کاراکترها و فضا‌های دلنشین را ببیند و در کنار آن، به معرفی اختراعاتی بپردازیم که حاصل کار و تلاش کودکان این سرزمین است.

تلاش برای تعادل ظریف میان سرگرمی و آموزش

وی در پاسخ به پرسشی درباره حفظ جنبه سرگرمی در کنار بعد آموزشی این پویانمایی عنوان کرد: ما تلاش کردیم برای مخاطب برنامه، در درجه اول سرگرمی و فضای مفرح و شادی فراهم کنیم. نوع اتفاقات و تعامل بین کاراکترها در این مجموعه به شکلی جذاب و شیرین طراحی شده و در کنار آن، توانسته‌ایم پیام‌های علمی خود را منتقل کنیم. ایجاد تعادل بین این دو موضوع، کار بسیار ظریفی بود. ما چندین و چند بار روی این فیلمنامه‌ها کار کردیم و کارشناسان محترم مرکز تولید کودک و نوجوان صبور ی آنها نظر دادند. در نهایت به قصه‌ای رسیدیم که هم جذاب است و هم نکات آموزنده علمی و فناوریانه دارد. در حقیقت، روند داستان با ایجاد فضای سرگرمی، شادی و نشاط توأم است و در کنار آن، ما به اختراعات بچه‌ها می‌پردازیم.

تهیه‌کننده این مجموعه پویانمایی با تأکید بر دو پیام محوری مجموعه بیان کرد: دو نکته اساسی را برای پیام نابغه‌های کوچک در نظر داشتیم؛ این‌که مخاطب کودک ما متوجه شود توانایی دارد و شعار «ما می‌توانیم» را در ذهن خود نهادینه کند و خانواده‌ها که به استعداد بچه‌ها توجه ویژه‌ای کنند و به آسانی از کنار آن نگذرن. در طول سال‌هایی که روی پروژه‌های کودک کار کرده‌ام، بستر اصلی را بر پایه سرگرمی، شادی،

